

Pedagoške kompetencije učitelja u skladu sa zahtjevima suvremene škole

PEDAGOGIJSKA PERSPEKTIVA

„ Očito je mnogo jednostavnije karakterizirati lošeg učitelja nego navesti što odlikuje dobrog učitelja i dobru nastavu.“

(Prange, 2005:52)

Predavačica:

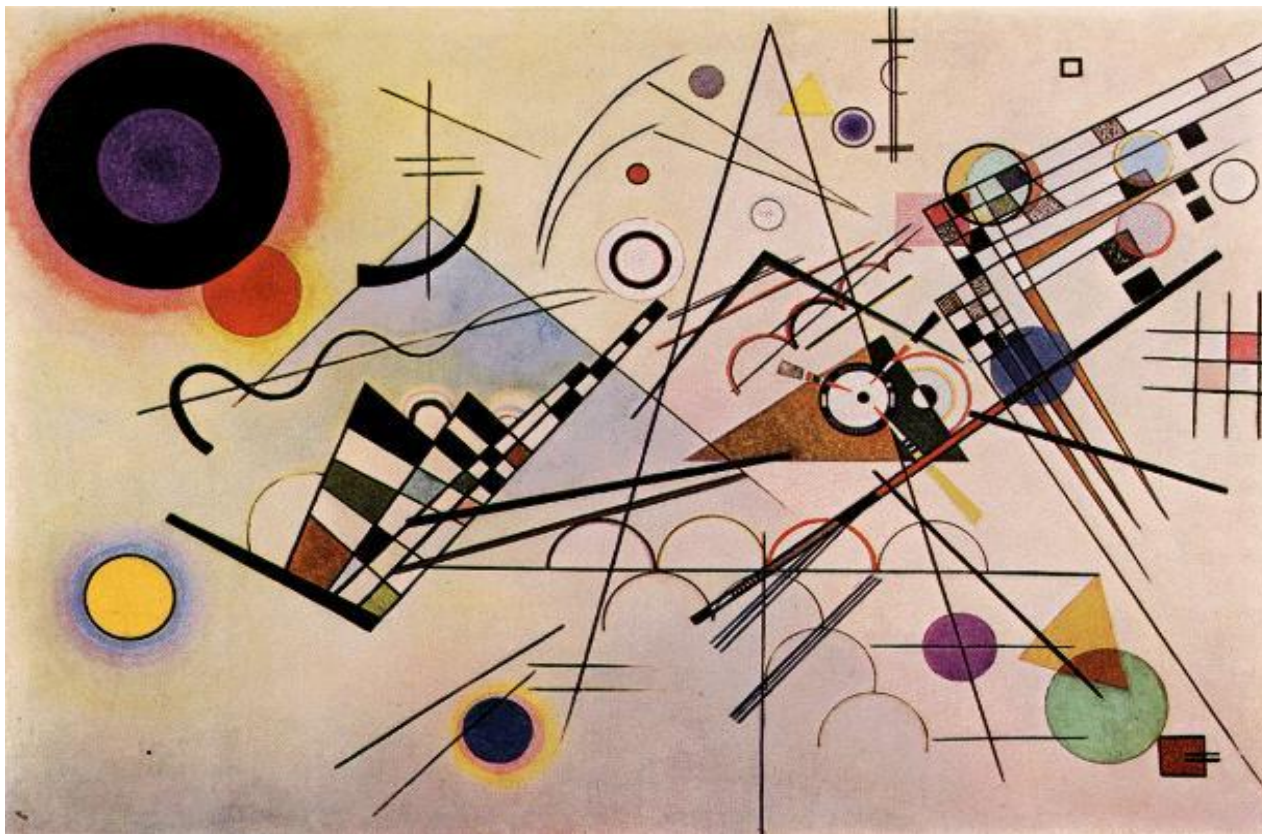
Diana Foro

**Aktiv ravnateljja OBŽ
Dalj, 25. studenoga 2015**

Sadržaj izlaganja

- Posebnosti škole i učiteljske profesije: Škola: odgojno - socijalizacijska ustanova
- Nastava: osnovna odrednica didaktike
- Učitelj i njegova uloga u nastavi
- Širina službenih zahtjeva i heterogena očekivanja od učitelja
- KOMPETENCIJE UČITELJA (Samokompetencija)
- Rezultati empirijskog istraživanja (Grounded Theory pristup)
- Uloga ravnatelja

Krenimo redom...

V. Kandinsky, *Kompozicija VIII*,
ulje na platnu, 1923, Guggenheim Museum,
New York

ŠKOLA - odgojno – socijalizacijska ustanova

- najstarija društvena, ali i pedagoška institucija, koja se tako dugo zadržala zahvaljujući svojoj sposobnosti mijenjanja

(reforme)

- TRADICIONALNA škola i

- SUVREMENA škola

- škola BUDUĆNOSTI

Razlika između tradicionalne i suvremene nastave

Razlika između tradicionalne i suvremene nastave

<p>Stjecanje znanja iz pojedinih školskih predmeta</p>	<p>Ciljevi</p>	<p>Poticanje razvoja i bogaćenje iskustva djeteta</p>
<p>Propisani uz malu mogućnost odstupanja</p>	<p>Programi</p>	<p>Fleksibilni mogućnost prilagođavanja interesima djece, mogućnost povezivanja različitih predmeta u integrirane tematske cjeline</p>
<p>Predavanja i receptivne metode učenja</p>	<p>Metode nastave i učenja</p>	<p>Aktivne metode</p>
<p>Ekstrinzična ocjene, nagrade, kazne, izvanjska kontrola</p>	<p>Motivacija</p>	<p>Intrinzična interesi djece, sudjelovanje u atraktivnim aktivnostima</p>
<p>Klasične školske ocjene kojima se utvrđuje stupanj usvojenosti programa</p>	<p>Ocjenjivanje</p>	<p>Nekada odsustvo ocjenjivanja, individualizirano ocjenjivanje, praćenje razvoja svakog pojedinog djeteta</p>
<p>Predavačka učitelj u užem smislu Ocjenjivanje postignuća</p>	<p>Uloga učitelja</p>	<p>Organizator nastave, partner u nastavnom procesu, motivira, učitelj kao ličnost</p>

Što se očekuje od suvremene škole?

- Uzima u obzir, širi i potiče interes učenika i vodi računa o sposobnostima i potrebama pojedinaca.
- Pruža temeljna znanja i proširuje njihovu primjenu pomoću primjera.
- Poučava kako učiti i kako se koristiti znanjem.
- Kombinira teorijsko učenje s učenjem kroz konkretnu situaciju.

Kritika tradicionalne škole

„...U učionicama hrvatskih osnovnih i srednjih škola na sceni didaktika „raštimanog orkestra,“ (...), iz svakog od proteklih stoljeća i razdoblja u razvoju školstva ostalo je ponešto, a učitelji su nemoćni sve to uskladiti stvarajući didaktiku za pripadnike net generacije...”

(Matijević, 2014:59).

„...unutarnja reforma nastave i škole ne treba velike odluke ministara koji dolaze i odlaze kao vlakovi na željezničkom kolodvoru. Učitelji i škola su vječni (...),”

(Matijević, 2011:72 - 73).

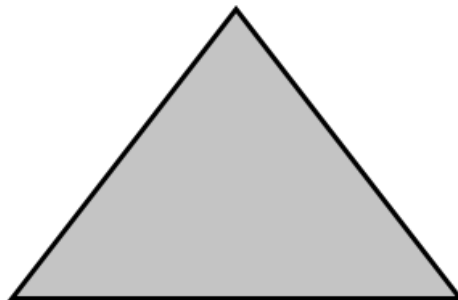
- Socijalni karakter škole
- **Pedagoška osnova rada: KURIKULUM** (Otvoreni, zatvoreni, mješoviti)
- Nacionalni okvirni kurikulum (2011)
- Hrvatski nacionalni obrazovni standard (2005)

„Danas je **kurikulumski pristup** odgoju i obrazovanju **znanstveno i stručno utemeljen**, relativno objektivan **put** od postavljanja ciljeva i strategije, strukture, sadržaja učenja, načina poučavanja do vrednovanja krajnjih učinaka „tijeka,“ ne samo (profesionalnih) kompetencijskih i obrazovanih postignuća nego **i humanističkih (odgojnih) rezultata.**“

(Previšić, 2010)

Nastava: osnovna odrednica didaktike

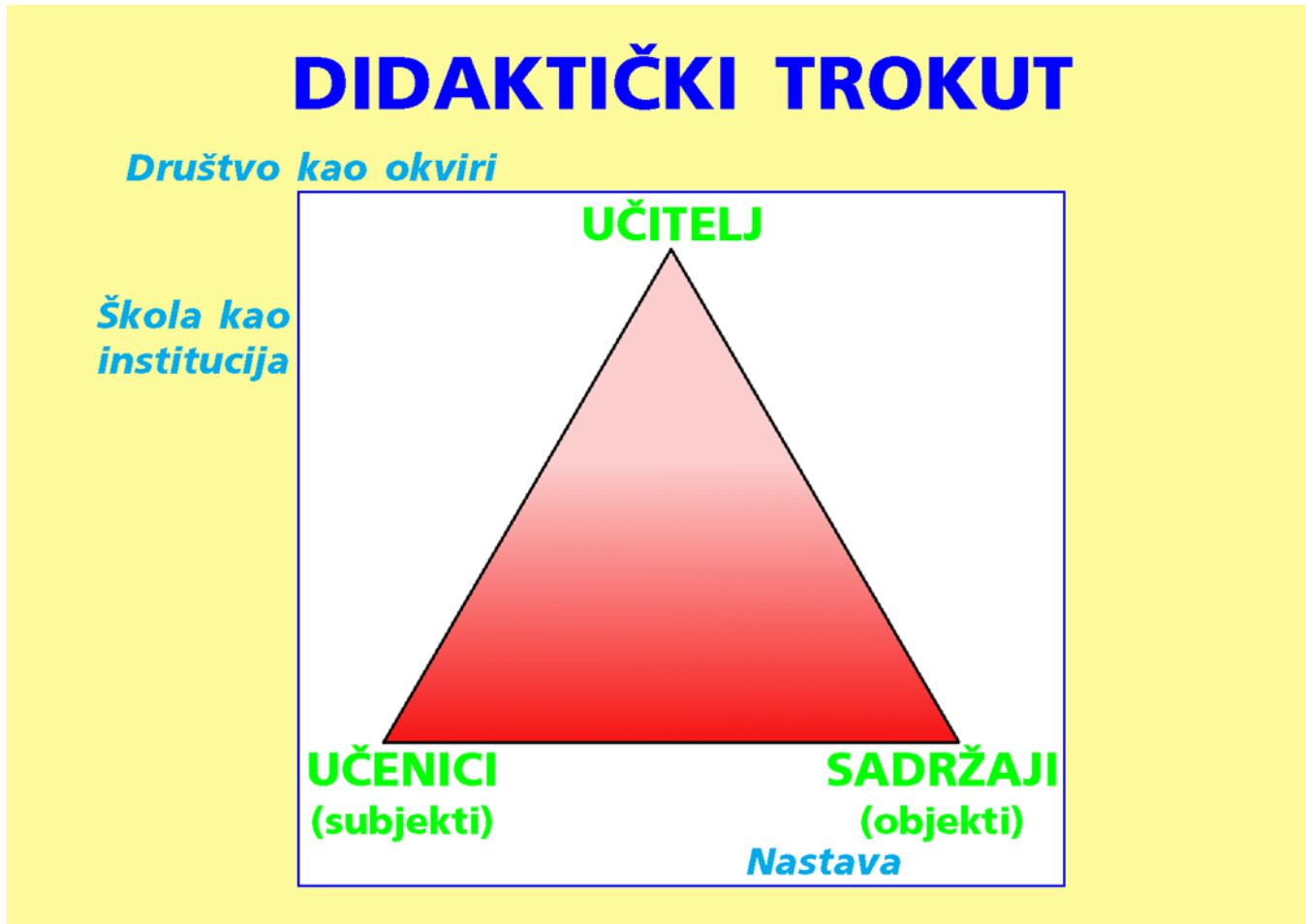
- Didaktički

- Didaktički

Nastava: osnovna odrednica didaktike

Učitelj i njegova uloga u nastavi

Učitelj – oblikovatelj odgojno-obrazovnog procesa, glavni poticatelj i suradnik učenicima u razvoju njihovih znanja i sposobnosti

Učitelj:

- poučava
- usmjerava aktivnost svakom pojedinom učeniku
- organizira nastavu i učenje
- vodi nastavni proces
- pruža potporu učeniku tijekom učenja, motivira učenika
- vrednuje i ocjenjuje učenika

Učitelj i njegova uloga u nastavi

- treba razvijati samostalnost učenika
- treba se usavršavati u struci, učiti o nastavnoj tehnologiji i did. načelima, razvijati socijalne odnose, smanjiti svoju dominaciju (**nastavni sadržaj** prilagoditi interesima učenika) i suhoparno iznošenje sadržaja putem govora)
- treba znati što želi postići (**nastavni ciljevi**), kako postići (**nastavne metode**) i imati uvid u mogućnosti i osobine svakog pojedinog učenika
- treba **razumjeti** učenike, pružati im potporu, razvijati osjećaj osobne vrijednosti i samopoštovanja

ZAINTERESIRAJ ME
ILI ĆU UMRIJETI
OD DOSADE!

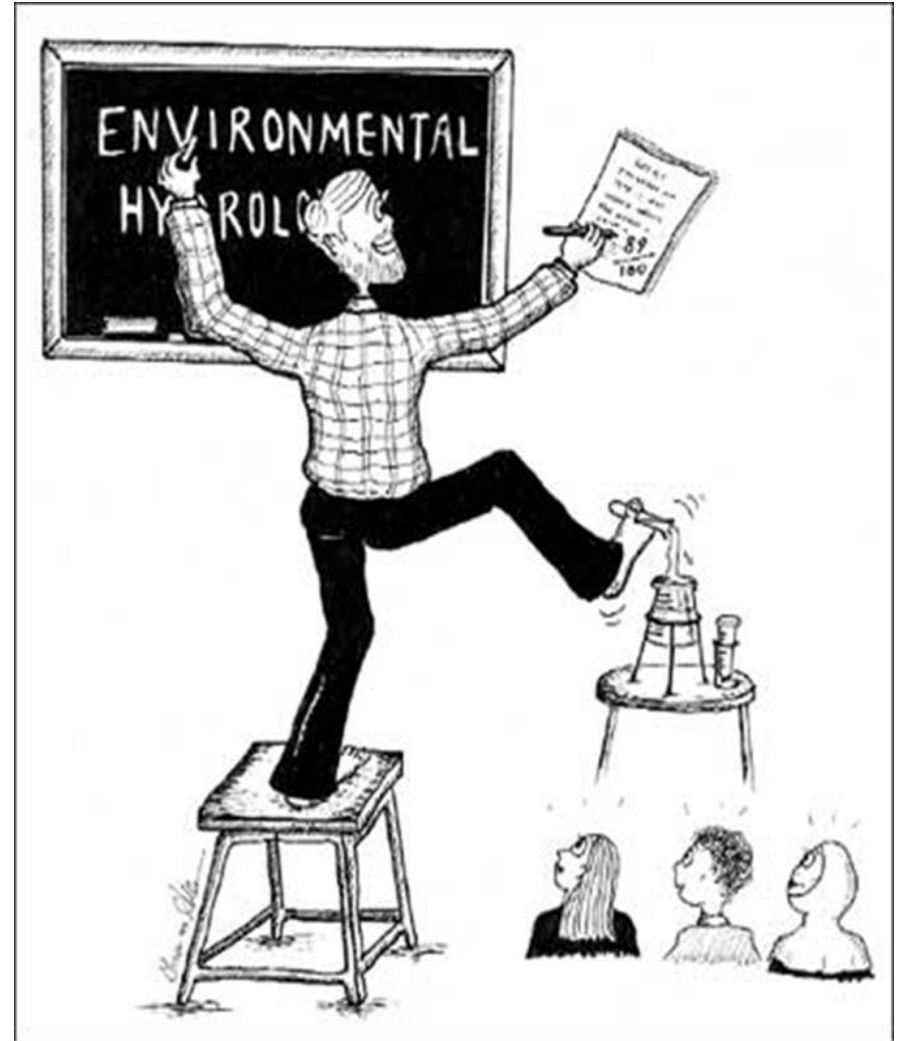

ŠIRINA SLUŽBENIH ZAHTJEVA I HETEROGENA OČEKIVANJA OD UČITELJA

Poslovi učitelja

„Nastavnici su toliko zauzeti (imaju toliko toga za uraditi), da zapravo ništa ne mogu „stvarno dobro i ispravno uraditi“

(Kahl, 1987:70)

Tipična obilježja učiteljske profesije, koja ju razlikuju od drugih društvenih zanimanja vrlo detaljno iznio je **Barth (1992)**, a to su:

- **Proširena uloga:** dok za druga zanimanja vrijede specifični prioriteti, od učitelja se u isto vrijeme sve zahtjeva (promicanje znanja - obrazovanje, odgoj, korekcija društvenih problema, individualna pažnja i promocija osobnost učenika, itd.)
- **Učenici ne dolaze dobrovoljno učitelju,** odnosno učitelji ne mogu birati svoje učenike i obratno. Osnovna škola je obvezno obrazovanje, a ta manje ili više prisilna suradnja znači da nastavnici dobivaju malo pozitivne povratne informacije.
- **Školski zakoni i propisi omogućuju,** osim ograničenja s jedne strane, **otvorenost,** kada su ispunjeni zadaci. To vodi barem kod angažiranih učitelja do osjećaja „Nikada neće biti gotovo“.

Tipična obilježja učiteljske profesije (Barth, 1992)

- **Učitelj je u interakciji kao pojedinac s grupom.** On djeluje u složenim situacijama, često pod vremenskim pritiskom, s malo informacija i stalnom potrebom za donošenje odluka.
- **Loša slika:** Usprkos objektivnom opterećujućem cjelodnevnom poslu postoji u javnosti slika o dobro plaćenom „poslu s pola radnog vremena“ („Halbtagsjobs“)
- **Obrazovanje ima eksperimentalni karakter.** Dakle, nastavnici ne mogu jednostavno opravdati svoju praksu kroz znanstvene teorije.

Učiteljska profesija u javnosti

- Učiteljska struka: predmet javnog mišljenja i znanstv. istraživanja
- U anketama stanovništva: Posao s pola radnog vremena, puno praznika i dugi ljetni odmor...

„Svatko se osjeća prozvanim i kompetentnim za ocjenjivanje nastavničkog rada i njegovih učinaka“

Terhart (2001:92)

Učiteljska profesija u javnosti

Da su učitelji "lijene vreće," jednako je pogrešno kao i tvrdnja da su svi političari "korumpirana banda".

Bauer (2008)

- Unatoč negativnoj slici učiteljske profesije u javnosti, **kompetentan učitelj** trebao bi imati sposobnost oduprijeti se kritikama javnosti i svoje djelovanje stručno i ponosno predstavljati kroz kvalitetno poučavanje i učenje u svojoj radnoj instituciji, u školi.
- Prema Terhartu, „jezgra područja djelovanja učitelja mora i dalje ostati organizacija poučavanja i učenja. **Kvaliteta nastavnog rada pokazatelj je stručne spreme učitelja**. Odgojne i socijalne zadaće obrazovanja grupirane su oko njega, ali nisu u centru.“ (Terhart, 2002:101/102).

POJAM KOMPETENCIJA

Različiti pristupi i shvaćanja

- Društvene znanosti (primjerice, lingvistika-
Čomski...)
- Pedagogijski pristupi (primjerice Roth; Palekčić)
- Funkcionalističko-pragmatički pristupi (primjerice
psihologijski pristupi)
- Pojam kompetencije u kontekstu međunarodnih
ispitivanja znanja učenika i tzv. obrazovnih
standarda

KOMPETENCIJE (WEINERT)

U empirijskim istraživanjima obrazovanja...

Kompetencije su "kognitivne sposobnosti i vještine kojima pojedinci raspolažu ili ih mogu naučiti kao bi riješili određene probleme kao i s tim povezane motivacijske, volitivne i društvene spremnosti i sposobnosti, kako bi se rješenja problema mogla uspješno i odgovorno koristiti u varijabilnim situacijama"

(Weinert, 2001, 27/8).

KOMPETENCIJE (WEINERT)

Nastavnici, odnosno učenici imaju razvijene, izgrađene kompetencije, ako:

- koriste date sposobnosti u svladavanju situacija
- ako se pri tome pozivaju na prethodno znanje ili imaju sposobnost - takvo znanje stvoriti
- ako shvaćaju središnje sklopove povezanosti jedne domene znanja
- ako donose primjerene odluke glede djelovanja
- ako pri djelovanju aktiviraju dostupne (raspoložive) vještine
- ako mogu koristiti već sakupljena iskustva u njihovim djelovanjima i
- ako su njihova djelovanja praćena primjerenim intenzitetom motivacije

KOMPETENCIJE (Jurčić)

„Kompetencija učitelja je stručnost koju priznaju oni s kojima radi (učenici i roditelji) temeljena na znanju, sposobnostima i vrijednostima.“

(Jurčić, 2012:15)

KOMPETENCIJE (PALEKČIĆ)

- Pedagogija kao znanost ne objašnjava pojam kompetencija kao izvoran pedagoški pojam, jer on i nije domaći pojam pedagogije
- Kompetencija se u pedagoškoj perspektivi kao *pedagoška* kompetencija razmatrala kao pojam, ali se sam pojam *kompetencije* nije razmatrao kao *pedagoški* pojam
(Palekčić, 2015:342)

KOMPETENCIJE - Pedagogijska perspektiva

- Za stjecanje kompetencija prema pedagogijskoj perspektivi važna je **nastava**, ali nju ne treba shvatiti samo i isključivo kao sredstvo za stjecanje kompetencija.

- U ne-pedagogijskom shvaćanju pojma kompetencija, kako navodi Palekčić (2015), govori se o učinkovitosti i dominira model cilj-sredstvo. U pedagogijskoj perspektivi više se koristi metafora **(socijalne) nastavne situacije**, procesa i rezultata tog procesa.

KOMPETENCIJE (RUDOW)

- pedagoške kompetencije treba shvatiti općenito
- „kao razvijene sposobnosti učitelja u profesionalnom procesu socijalizacije za zahtjevno i motivacijski adekvatno djelovanje u obrazovnim situacijama. (Rudow, 1994:35).

Pod pojmom kompetencija misli se dvojako

1. Riječ kompetencija se primjenjuje u smislu “nadležnosti” i odnosi se na **ovlaštenja za djelovanja (primjerice državni službenici)**
2. Kompetencija znači, pored nadležnosti, i **sposobnost ili valjanost za postignuće.**

BITNA RAZLIKA

- Kompetenciju, kao sposobnost za postignuće moramo razlikovati od izvedbe (Performanz)
- Kompetencija znači da sposobnosti ne dovode (nužno i uvijek) do (dobrog) izvođenja
- Kompetencija je latentna dispozicija za postignuće (tako se može reći za osobu – “ona bi mogla biti dobra glumica“)

PROFESIONALNE KOMPETENCIJE NASTAVNIKA

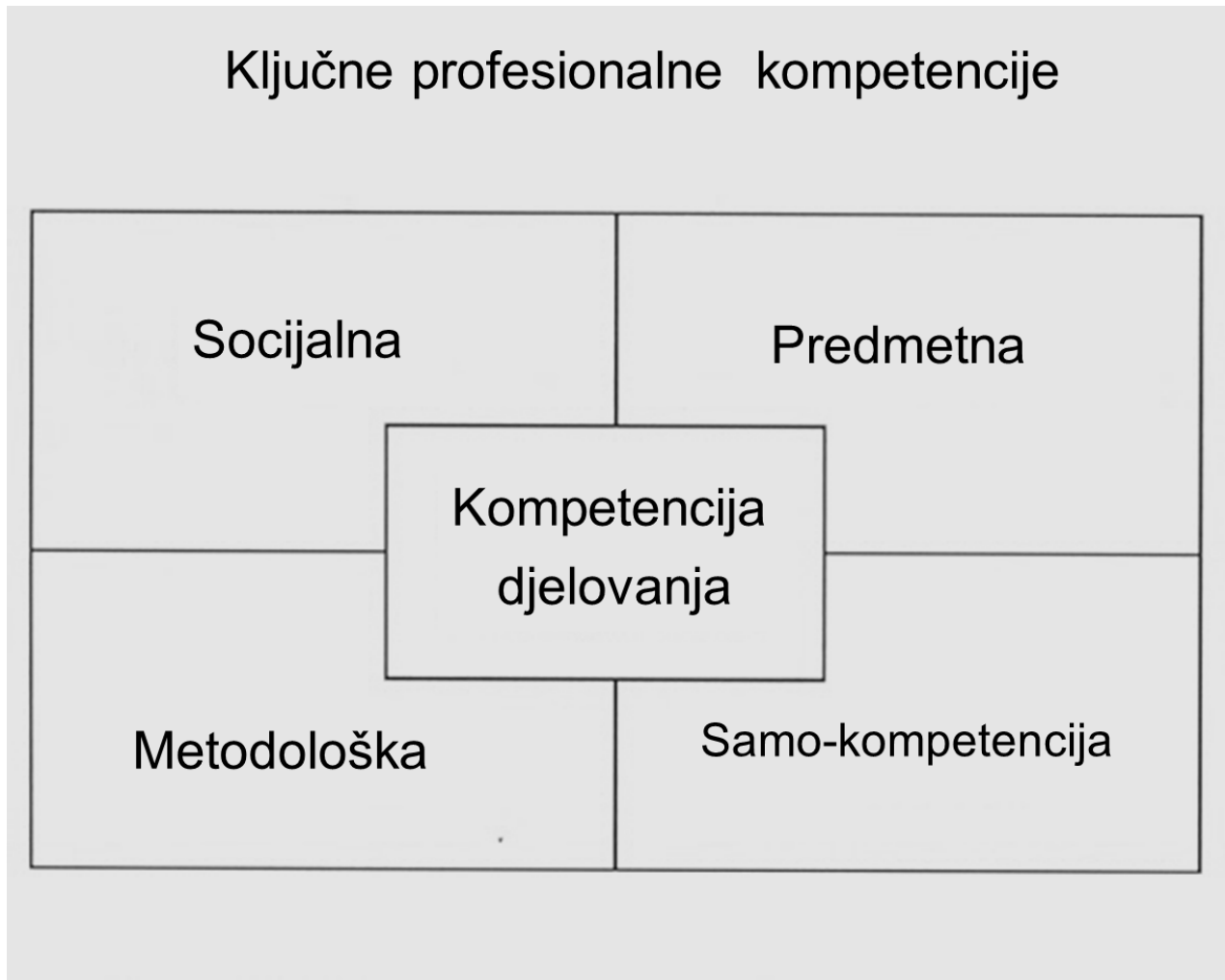
REZULTATI ZNANSTVENIH PROMIŠLJANJA I ISTRAŽIVANJA

- Temeljna znanja nastavnika
- Vrline nastavnika
- Temeljna nastavna (djelatna) umijeća
- Temeljne kompetencije (visokoškolskih) nastavnika

Ključne profesionalne kompetencije

Kompetencijski model (prema Frey & Jung, 2011: 568)

Ključne kompetencije

- Predmetna kompetencija obuhvaća profesionalna znanja, vještine i sposobnosti
- Metodološka kompetencija označava sposobnost rješavanja zadaća i problema odabirom i primjenom smislenih strategija
- Socijalna kompetencija se označava kao sposobnost primjerenog djelovanja u odnosima s drugim ljudima i
- Samo-kompetencija obuhvaća osobne stavove u kojima se izražava individualnu držanje prema svijetu, radu i samome sebi

Samo-kompetencija

Samo-kompetencija ili ophođenje sa samim sobom obuhvaća:

- Definiciju vlastite uloge
- Sposobnost distanciranja od sebe
- Sposobnost učenje iz vlastitog iskustva (sposobnost refleksije)
- Sposobnost misliti pozitivno i pozitivno vidjeti
- Sposobnost za ohrabrenje, bez uljepšavanja
- Sposobnost skrbiti se o vlastitom integritetu
- Samo-njega da bi ostao sposoban za rad i postignuće

Pedagoške kompetencije učitelja

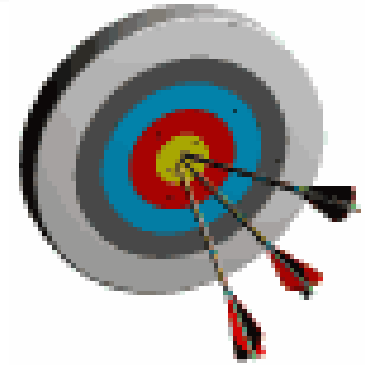
EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE

➤ Predmet naše analize:

Pedagoške kompetencije tj. sposobnost prevladavanja poslovnih zahtjeva i opterećenja, kao i profesionalni razvoj učitelja.

Cilj rada:

Ispitati najčešća opterećenja učitelja (stresne situacije) i pedagoške kompetencije za njihovo svladavanje

Metodologija:

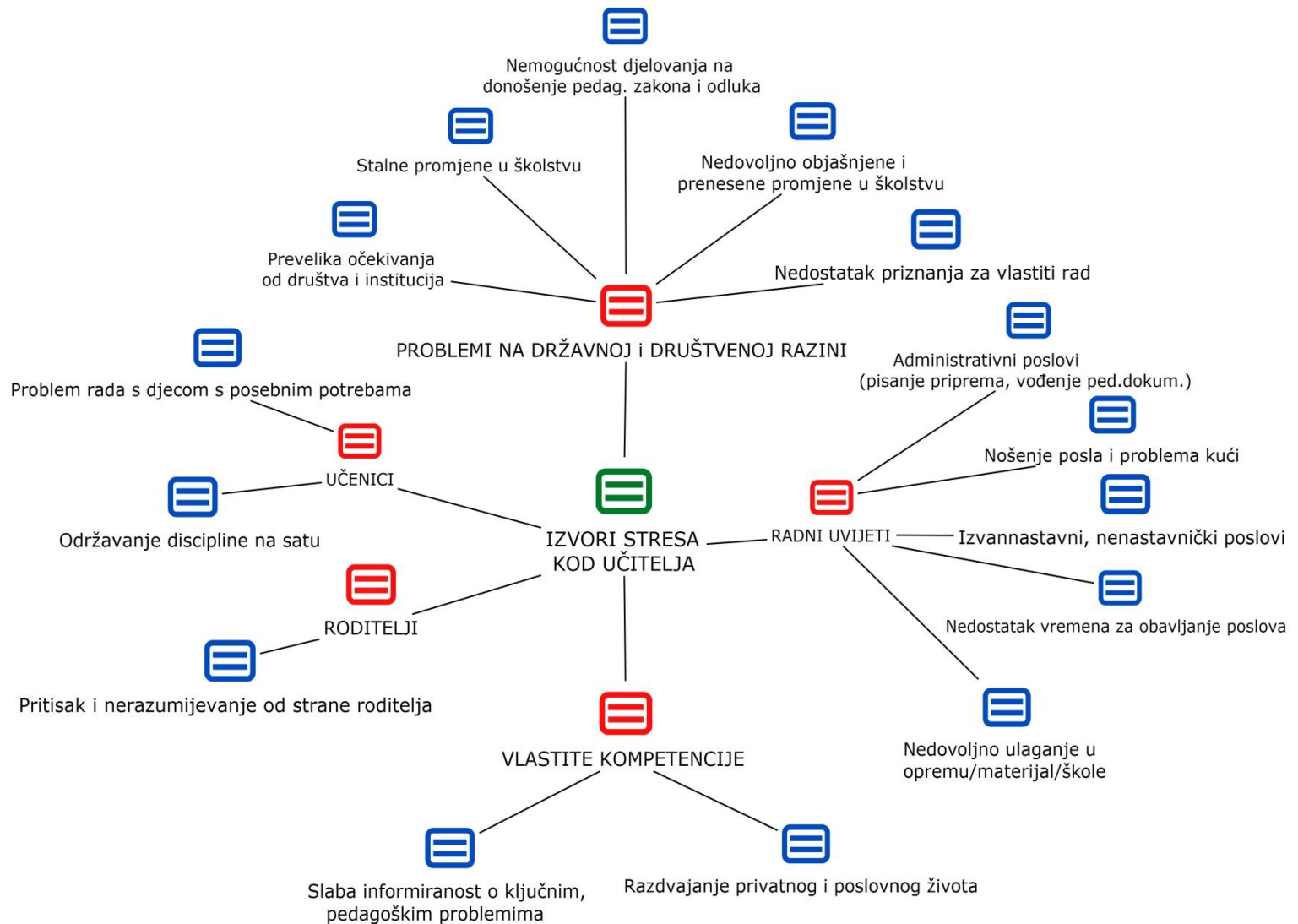
- metoda problemski orijentiranih polustrukturiranih dubinskih intervjua
- uzorak učitelja RN u županiji Grad Zagreb (N=30)
- listopad 2012 i travanj 2013. godine
- MaxQDA-a program za kvalitativnu analizu podataka

Prikaz rezultata istraživanja pristupom Utemeljene teorije

Hijerarhijski sustav kodova sa četiri glavne kategorije:

- 1. Stresne situacije u školi (izvori stresa),**
- 2. Kompetencije učitelja,**
- 3. Obrasci reagiranja u stresnim situacijama,**
- 4. Izobrazba učitelja (potreba kvalitetnog stručnog usavršavanja).**

I Stresne situacije u školi

I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Administrativni poslovi

„Najveće opterećenje mi je ta papirologija, ispunjavanje svih tih silnih papira, često se dogodi da jednu te istu stvar moramo pisati na više mjesta i to je veliko opterećenje učiteljima.“ (11, 11)

„Ljuta sam, osjećam nekakav bijes, i ljutnju, jer sam spoznala da se moj posao koji je vezan isključivo za djecu sveo na administratora i pitam se jesam li ja učitelj ili ekonomista.“ (15, 13)

REZULTATI

I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Administrativni poslovi

„Upravo ta administracija je najveći pritisak i zadovoljiti neku formu. I jako je važno jel to napisano crvenom ili je ocjena jedna u rubrici ili su dvije. To je zapravo nevažno, jesam li ja dopisala zalaganje ili nisam dopisala, to su meni sve tako nevažne stvari. Tad se naživciram.“ (24, 11)

REZULTATI

I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Nedostatak vremena

„Malo sam frustrirana zato što sam u nedostatku vremena, s obzirom da radim u velikoj školi gdje je mala zbornica, nemam svoj kabinet, posao nosim kući, a kod kuće me čeka moja obitelj koja zahtijeva svoje, tako da radim u kasne sate kad sam već umorna i to je iskreno moj najveći problem.“ (26, 12)

REZULTATI

I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Nošenje posla kući

„Najčešće se posao donosi kući, puno vremena i puno razmišljanja odlazi na posao i nikako više osmosatno vrijeme učitelja nije pravilo, već iznimka.“ (06, 19)

I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Izvannastavni poslovi

„Za nastavu ne mislim ništa da je previše, ali recimo vezano za sva ta događanja u školi, pa ih moram odrađivati u nastavi, to je isto jedan od uzroka, ono što uzrokuje stres. Ne znam, tipa Dan škole, pa još sto poslova uz to, zatim financije, nemamo materijala, nemamo s čim raditi...“ (08, 25)

„Bilo bi dobro da postoji netko tko bi kopirao osnovna nastavna sredstva, materijale, tipa listića, kontrolnih zadataka, to mi oduzima najviše vremena, jer to onda radim nakon nastave, nakon svog posla, pa to sve traje.“ (21, 31)

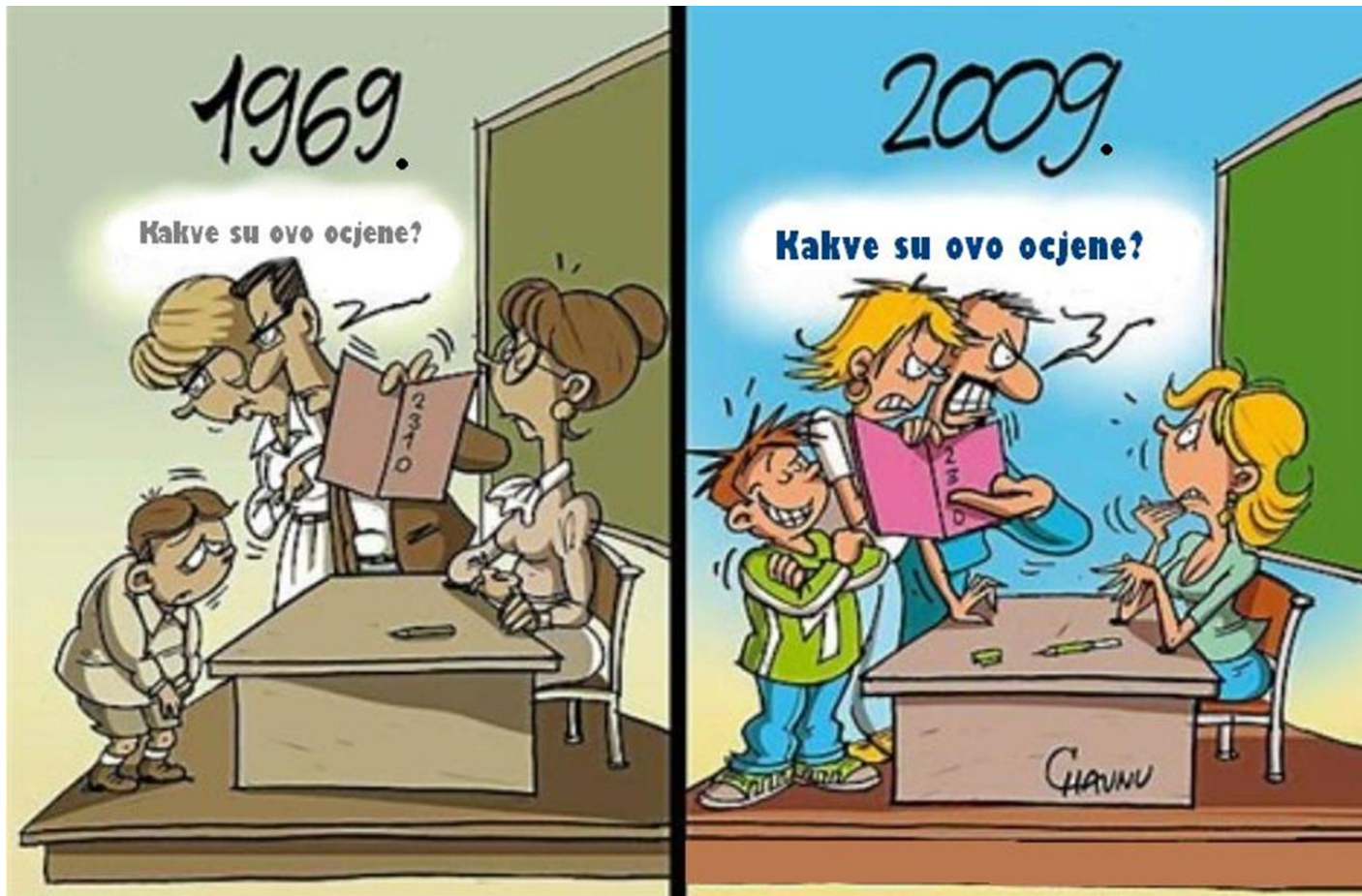
I Stresne situacije u školi: 1. RADNI UVJETI

Izvannastavni poslovi

„Najčešće me uznemiri situacija – hitno napiši popis za ovo, hitno donesi novac, daj ovo, daj ono, sama nastava mi nije uopće tako stresna, nego to sve nešto sa strane – daj ovo, daj ono, gdje je ovo, zbog čega itd.“ (05, 14)

Stresne situacije u školi: 2. RODITELJI

„Najveći pritisak u mojem radu mi trenutno prave roditelji i njihovi zahtjevi.“ –I03

Stresne situacije u školi: 2. RODITELJI

„Češće me uznemiruje suradnja s roditeljima, nego rad s djecom jer nailazim često na nerazumijevanje.“ (01,22)

„Opterećuju najviše očekivanja roditelja koji sve manje imaju vremena baviti se svojom djecom, onda sve to prebacuju na nas, dakle mi rješavamo ne samo obrazovni dio nego i odgojni, plus socijalne probleme, obiteljske i sve, tako da sve to pređe preko naših ruku.“ (25, 11)

Stalne promjene u školstvu

„Stalno nam uvode te nekakve nove stvari koje moramo, ili je to ispunjavanje nekakvih suludih tablica itd. Ljuti me to što od nas traže to da mi unaprijed i to par mjeseci planiramo kada ćemo pisati neke kontrolne, što je po meni suludo jer nastava je živi proces koji se mijenja i svaki razred diše svojim tempom i ne mogu ja unaprijed to znati. Meni je to jako stresno i to nema veze s mozgom tko je to odredio tako.“ (04, 19)

I Stresne situacije u školi: 3. PROBLEMI NA DRUŠTVENOJ RAZINI

Stalne promjene u školstvu

„Učitelji su danas u stresu jer stalno se nešto mijenja, stalne neke novine, stalno se nešto uvodi pa se prekida, te HNOS, te NOK, stalno nametanje nečeg drugog.“ (07, 9)

„Često su nove promjene koje nisu dovoljno objašnjene, čak ni ovi u Agenciji ne znaju dati točan, konkretan odgovor kako, već kako god vi želite, ništa nije krivo (...).“ (08, 18)

„Te promjene uglavnom mi idu na živce, konkretno, npr. do sada se pisalo pod točkom „razno“, a sada „različito,“ mislim da je to čista glupost.“ (21,18)

Stalne promjene u školstvu

*„Učitelji su pod velikim opterećenjem i zbog novih programa, a za što tj. u čemu **nisu dovoljno kompetentni** niti ih netko posebno obučava za to što se od njih traži.“ (08,08)*

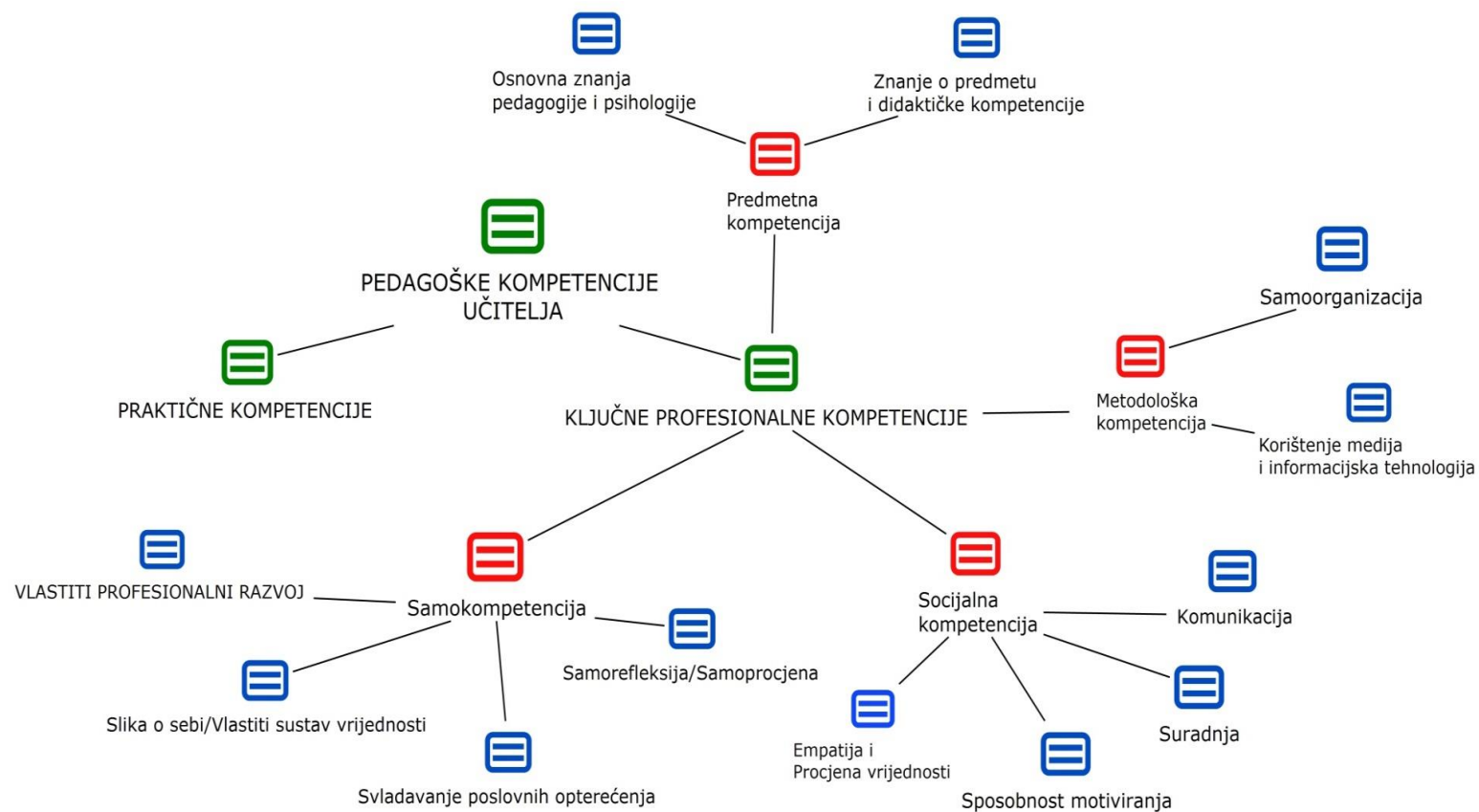
Nemogućnost djelovanja na donošenje ped. odluka

„Mislim da bi se učitelje trebalo više pitati, jer smo mi prvi koji smo u doticaju s učenicima.“ (07,9)

„Kad se rade bilo kakve promjene u Ministarstvu, bilo bi dobro da se pitaju ljudi iz prakse za neke savjete, a ne samo njih u Ministarstvu. Donose konačne odluke, a bez prakse. Praksa je po meni izvor svega.“ (23,8)

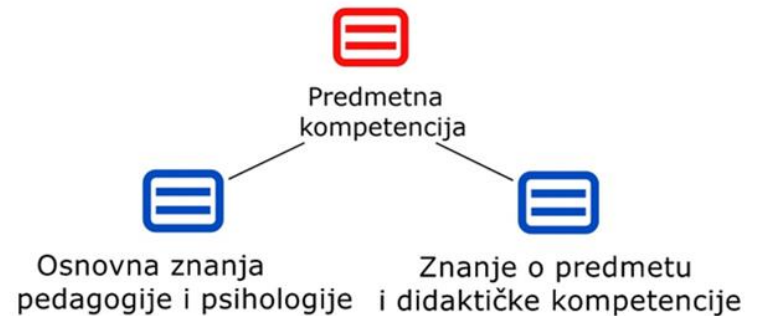
„Ništa se učitelje ne pita!“ (21,9)

II KOMPETENCIJE UČITELJA

Ključne profesionalne kompetencije

„Potrebno mi je prije svega još znanja iz psihologije za razumijevanje djece i ovog općeg stanja koje sada vlada.“ (16, 26)

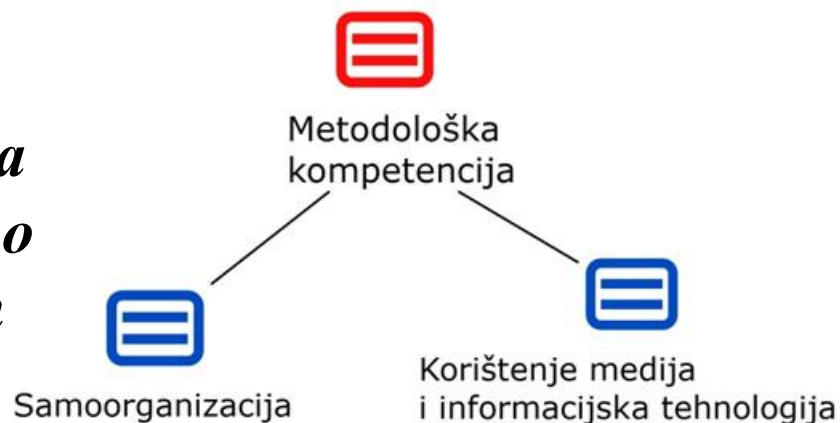
„Mi moramo biti i psiholozi i socijalni radnici i sve u jednom, i pedagozi i defektolozi, znači mi sve to u sebi moramo posjedovati da bi mogli raditi s djecom.“ (25, 20)

Ključne profesionalne kompetencije

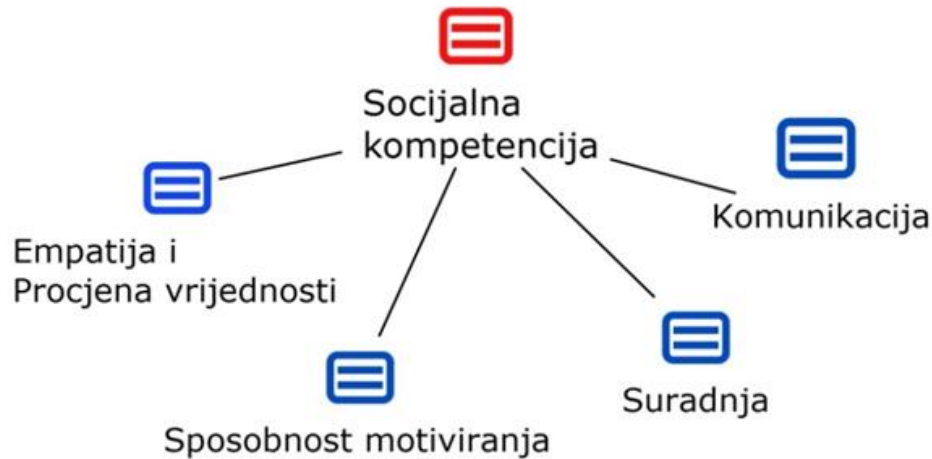
„Mislim da smo stručni i obučeni za svoj rad, ali npr. Informatička kompetencija, za pisanje „matica“, tu baš nismo kompetentni dovoljno, to nam sada radi informatičar.“

(19, 22)

„Ja imam toliko puno staža, ali bez informatičkih kompetencija se ne može, ipak sam neke stvari morala naučiti, jer to su onda djeca koja znaju više od mene.“ (22, 25)

Ključne profesionalne kompetencije

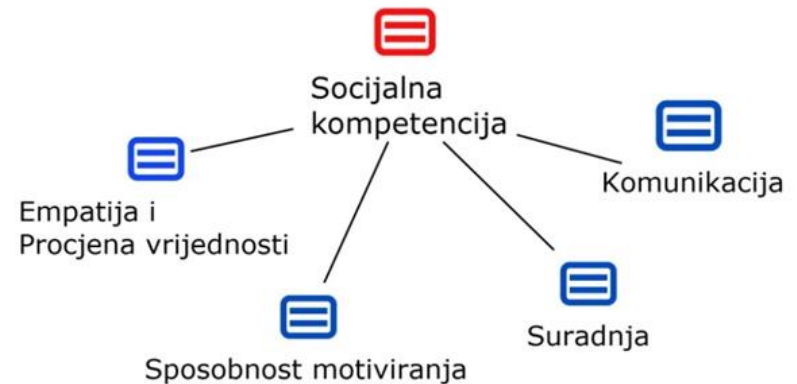

„Danas je teže motivirati učenike nego prije zato što oni imaju veći vidokrug i više saznanja. Zapravo su bombardirani raznim medijima, igricama, tako da u tom smislu ta motivacija mora bit specifična i kreativna i moram dat zapravo cijelu sebe da ih privučem i motiviram i izazovem na suradnju i rad. A to je iscrpljujuće. I ako ćete bit do kraja u priči vi ste nakon nekog vremena gotovi.“ (28,16)

Ključne profesionalne kompetencije

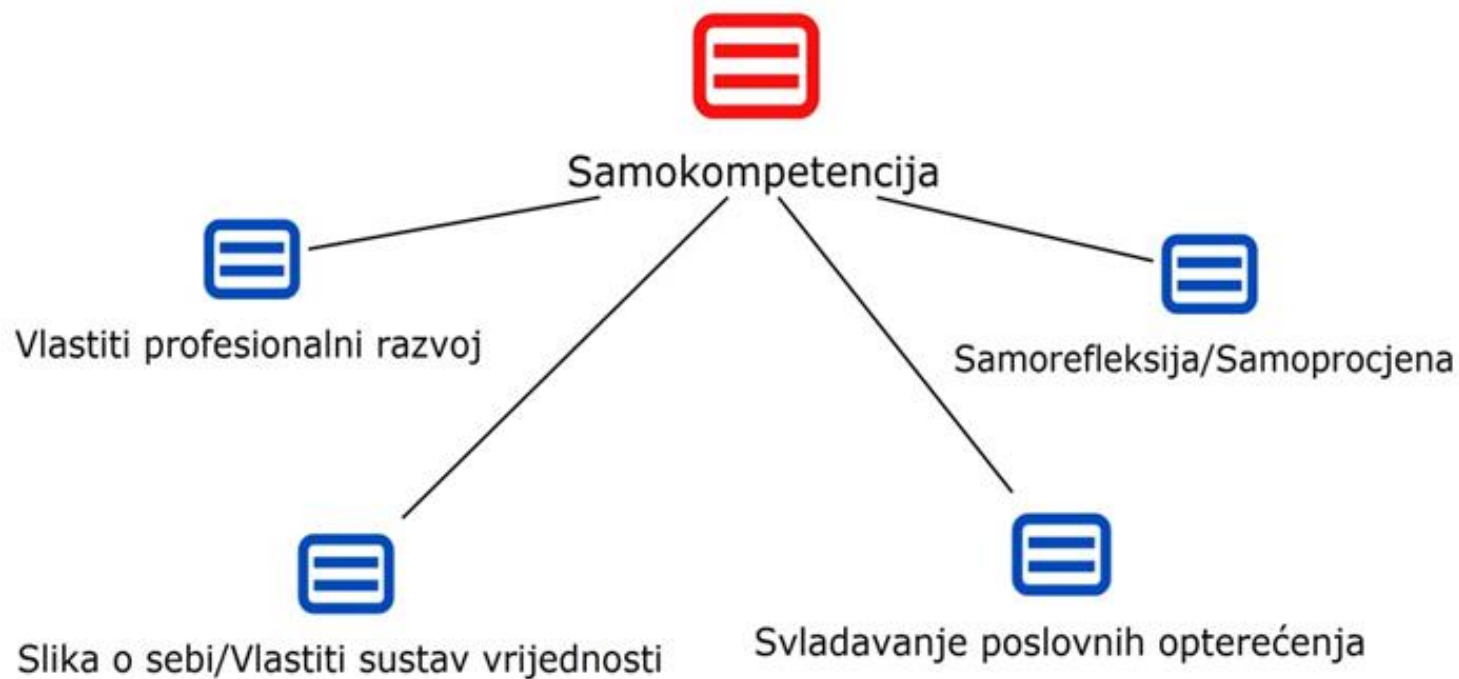
„Prije svega važna je ljubaznost, pristupačnost prema djeci, pozitivna suradnja s roditeljima.“

(17, 20)

„Mmm, komunikacija nije baš kakva bi trebala biti, mislim da je Hrvatska još uvijek zemlja koja ne polaže dovoljno pažnje na učitelja, znači na obrazovanje.“ (29, 28)

Ključne profesionalne kompetencije

Ključne profesionalne kompetencije:

Samokompetencija

„Osobno mislim da sam uspješan, ali uvijek može bolje, ali dosta o tome govori i ono kad dolaziš u prvi razred i onda imam veliku navalu roditelja, jel to zato što sam muško pa sam rjeđi...ali zaista dobro radim.“ (12, 25)

“Mislím da sam uspješna, jer rezultati to govore, samo što smo mi učitelji s jedne strane vrlo samozatajne osobe, koje stvaramo čuda koja ne izlaze izvan zidova učionice i to je problem nas prosvjetara.” (15, 28)

Ključne profesionalne kompetencije:

Samokompetencija

„Da, puno sam se usavršavala. Imam tu mogućnost da mi možemo ići izvan zemlje na usavršavanja, tako mi odlazimo van na usavršavanja, a hrvatska usavršavanja iskreno ne cijenim zaista nimalo, iskreno moram reći nula posto.“ (9,27)

„Nakon Učiteljskog studija sam se dalje usavršavala i moja obvezna literatura koju ja obožavam čitati je stručna literatura koja upravo, ta moja samoinicijativna, velika želja za stručnim usavršavanjem je uvelike olakšala rad u razredu.“ (15,26)

III OBRASCI REAGIRANJA

OBRASCI REAGIRANJA U STRESNIM SITUACIJAMA

Obrazac distanciranja,
otpornosti i savladavanja opterećenja

Obrazac intrinzično
potaknutog nezadovoljstva

REZULTATI

III OBRASCI REAGIRANJA

Obrazac distanciranja, otpornosti i savladavanja opterećenja / **Eustres**

“Radim na sebi da to ne ignoriram (opterećenja), da to kvalitetno primim, a opet da budem i u metodičkoj i u osobnoj savjesti. Nekad prije bio sam ljut, kao mladi, sada više ne. Mogu to kontrolirati. Pokušavam razdvojiti privatno i poslovno i ne unosim privatno u posao. Ne otežavam sebi i djeci. Tu treba biti profesionalac.” (12, 11)

„Treba imati još i jedan drugi život, a ne samo posao. Kad sam imala period kad mi je posao bio sve e, onda nije to baš najsretniji izbor. Kako? To je isto jedna od kompetencija, koju osoba ima ili nema.“ (09, 34)

REZULTATI

III OBRASCI REAGIRANJA

Obrazac distanciranja, otpornosti i savladavanja opterećenja / **Eustres**

„To je uvijek blagi stres ako vam je stalo. Znači dal vam je stalo da dijete nauči nešto, onda strepiš nad njim (...) uvijek je to nekako blagi stres, ali nije stres u smislu da se čovjek razboli od muke zato što mora ić' na posaoi gledat svoje učenike svaki dan. U krajnjoj liniji onda ne bih ni radila taj posao da mi pričinjava toliki stres.“ (10, 09)

REZULTATI

III OBRASCI REAGIRANJA

Obrazac intrinzično potaknutog nezadovoljstva

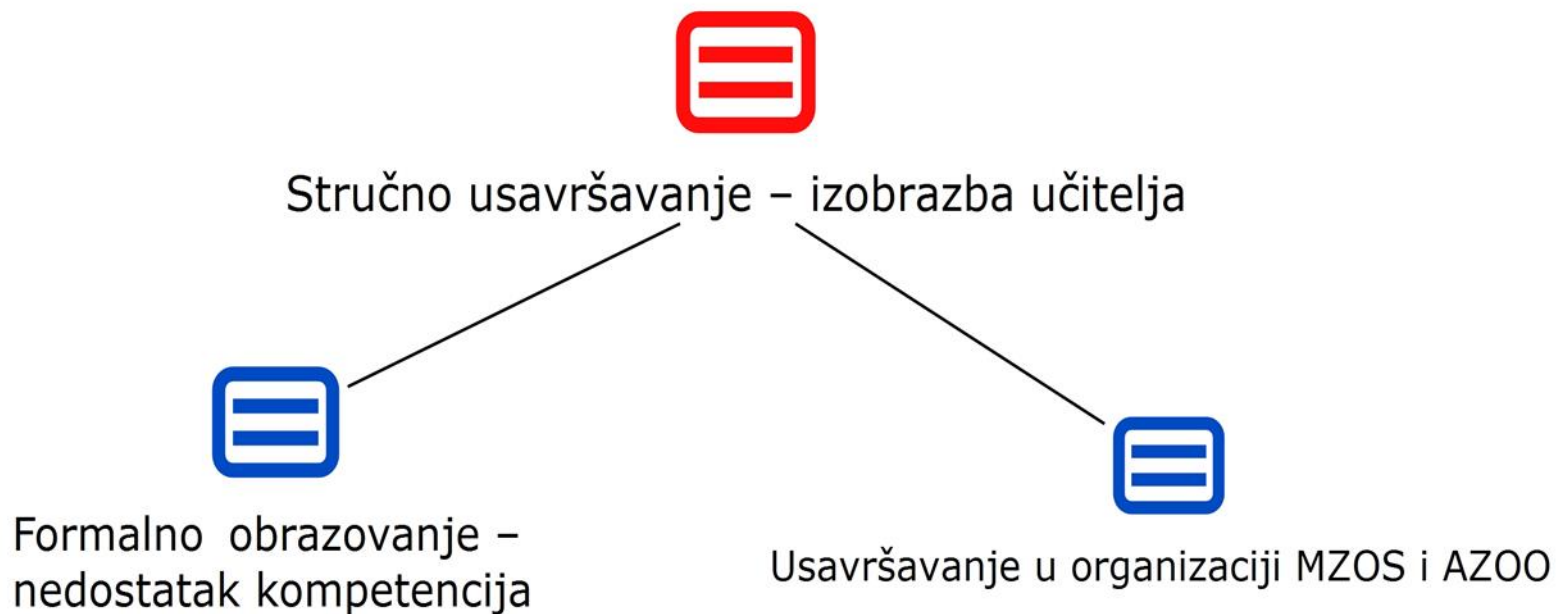
/ Distres

„Osjećam se dosta jadno i tužno, iscrpljeno, treba proći jedno vrijeme da o svemu razmislim, treba mi tišina, samoća da bih sve to lakše podnijela (...) razgovaram s kolegama, često znam i burno reagirati, evo tu taj stresni dio utječe na mene...” (08, 12;14)

“Po prirodi sam perfekcionista i težim savršenstvu u razredu što me jako košta zdravlja. I to je upravo jedan od razloga zašto sam pod stresom (...) u meni se javlja ljutnja, bijes, ponekad moram otići čak i do kabineta malo se smiriti, izbrojati do deset...” (17, 11;24)

IV IZOBRAZBA UČITELJA

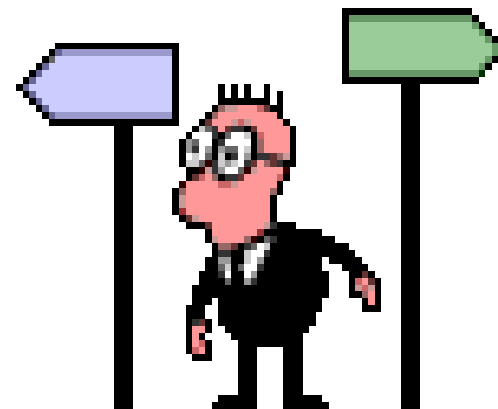

REZULTATI

IV IZOBRAZBA UČITELJA

Posao učitelja je zaista zahtjevan i odgovoran, pa je razumljivo da su mu potrebne višebrojne kompetencije koje se razvijaju u početnoj izobrazbi i dalje profesionalnim usavršavanjem temeljenim na načelima cjeloživotnog obrazovanja koje obuhvaća formalno i neformalno učenje...

/Jurčić, 2012/

IV IZOBRAZBA UČITELJA:

Usavršavanje u organizaciji MZOS i AZOO

„Oni iz Agencije ne vode brigu o učiteljima i uopće nismo prihvaćeni. Meni je apsurdna ta organizacija, ja moram kliknuti na ime kolegice kako bih pronašla seminar koji me možda uopće ne zanima...Oni se drže iznad svih nas.“ (09, 30)

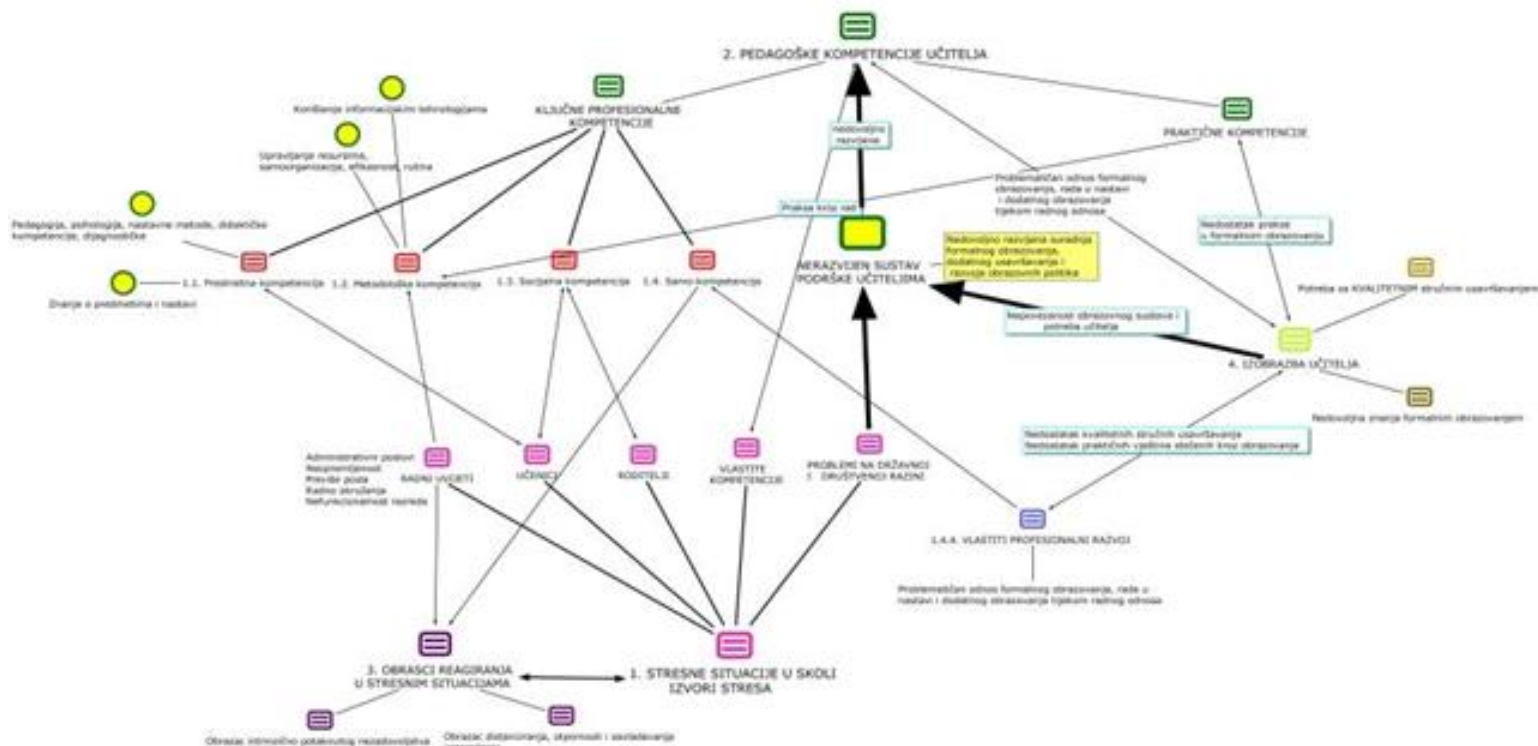
„I ta usavršavanja, vi tamo slušate to što vi već sami znate, iskustvom ste došli do nekih stvari, što vam netko tamo prezentira vi to odavno već radite.“ (22, 30)

IV IZOBRAZBA UČITELJA: Formalno obrazovanje – nedostatak kompetencija

„Tijekom studija nisam dobila dovoljno stručnog znanja. Ono što nisam dobila su kompetencije kako upravljati razrednim odjelom, kako voditi pedagošku dokumentaciju, kako pravilno isplanirati cijelu godinu ili rad po mjesecima i slično“ (01, 29)

„Nisam dobio dovoljno znanja na fakultetu, ali to možda i nije moguće, zato je usavršavanje učitelja važno nakon formalnog obrazovanja i treba za to učiteljima pružiti priliku.“ (14, 24)

Razvoj teorije : Središnja kategorija – Nerazvijeni sustav podrške učiteljima

RAVNATELJ – pedagoški voditelj i/ili menadžer

Pedagoški voditelj

- planiranje i programiranje rada
- praćenje i unapređivanje nastave
- skrb o rezultatima škole, vizija, evaluacija rada
- **stručno usavršavanje učitelja**
- uvođenje inovacija u posao

Menadžer

- poboljšavanje uvjeta rada i cjelokupnog školskog ozračja (oprema, školski prostor...)
- briga za kvalitetne kadrove
- uvjeti za stručno usavršavanje
- tržišno orijentiran – sponzori i donatori
- suradnja s okruženjem

Kreiranje politike upravljanja ljudskim potencijalom

Systematično usklađivanje kompetencija zaposlenih i ciljeva organizacije

Ciljevi menadžmenta ljudskih potencijala u obrazovanju su:

- a) **gospodarski:** osiguranje određenog broja ljudi - ljudi moraju imati tražene kompetencije - njihova znanja i sposobnosti moraju biti na pravi način stavljene u funkciju
- b) **socijalni:** poboljšanje socijalnog i ekonomskog položaja učitelja u cilju poboljšanja kvalitete život
- c) **razvojni:** prihvaćanje promjena kao podrazumijevanog načina života i rada u suvremenom društvu

10 pitanja značajnih za skrb o ljudskom potencijalu u odgojno-obrazovnim ustanovama

- 1. Znaju li zaposlenici što je njihov posao i njihova odgovornost?
- 2. Imaju li zaposlenici sve što im je sve potrebno za dobro obavljen posao?
- 3. Je li svaki zaposlenik na pravom mjestu?
- 4. Koliko često ste nekoga pohvalili u zadnjih 7 dana?
- 5. Pokazujete li dovoljno poštovanja (prihvaćanje, priznanje...)?
- 6. Brinete li o razvoju svakog čovjeka?
- 7. Vodite li računa o mišljenju svakog zaposlenika?
- 8. Osjeća li svaki zaposlenik da je njegov posao važan za uspjeh ustanove – je li svima važno dobro obaviti posao?
- 9. Postoji li prijateljstvo među zaposlenicima?
- 10. Dobivaju li zaposleni redovito povratnu informaciju o tome kako obavljaju posao?

Posebna područja upravljanja ljudskim potencijalima

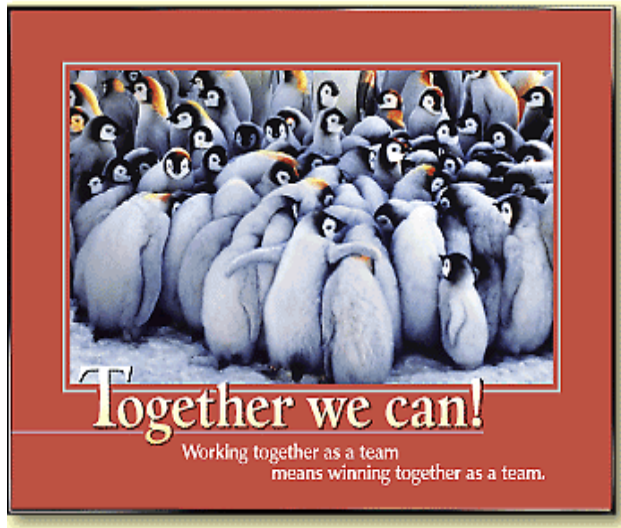

- Stvaranje učinkovitih timova
- Delegiranje
- Stres i upravljanje stresom
- Rješavanje konflikata
- Vođenje sastanaka
- Uloga i kompetencije ravnatelja,
- Pozitivna energija na radnom mjestu

TIM je skupina ljudi koja se usuglasila oko

- svojih **ciljeva**
- svoga **puta** prema njima
- te na tom putu djeluje **suradujući.**

TIM -TEAM

Together

Everybody

Acheves

More

Tim- grupa koja članovima omogućuje da zajedno svaki postigne više.

Mary Lou Retton

Zašto timski rad u školi ?

Ljudski razlozi:

- dijeljenje osjećaja,
- međusobno uvažavanje,
- poštovanje,
- suradnja.

Stručni razlozi:

- uvođenje inovacija,
- veća kreativnost u radu,
- učinkovitije rješavanje odgojno-obrazovnih problema,
- nastavničko vijeće – tim stručnjaka

SURADNJA PRETPOSTAVLJA:

1

Pozitivna međuovisnost,

2

Individualna i grupna odgovornost,

3

Interakcija "licem u lice",

4

Umijeće i sposobnost u međuljudskim odnosima,

5

Grupna analiza.

Vrijednosno orijentiran odgoj i obrazovanje

KOMPETENTAN RAVNATELJ

- je komunikativna osoba koja umije raditi s ljudima i rješavati sukobe. Ima jasnu viziju i trajno unosi promjene s ciljem da tu viziju ostvari.
- dobro poznaje pedagoška i didaktička načela odgojno-obrazovnog rada.
- dobar ravnatelj potiče i ističe vrijedna postignuća.

ZA KRAJ

Ne zaboravite:

*Svojim radom i utjecajem ravnatelji utječu
na postignuća škole*

(S. Staničić)

*Nitko se ne diže tako visoko kao
onaj tko zna kamo ide.*

(H. Stendhal)

„Način kako tim igra kao cjelina određuje njegov uspjeh.“

Možete imati najveći skup pojedinačnih zvijezda, ali ako one ne surađuju u igri, klub neće vrijediti ni novčića“.

Babe Ruth

Hvala na pozornosti!

